

VESTNÍK

ÚRADU PRE REGULÁCIU ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKÁCIÍ A POŠTOVÝCH SLUŽIEB

ÚRAD PRE REGULÁCIU
ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKÁCIÍ
A POŠTOVÝCH SLUŽIEB

Vestník č.8/2023

30.8.2023

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb

ODBOR REGULÁCIE POŠTOVÝCH SLUŽIEB

Stále pracovisko pre oblasť poštových služieb

Ulica 1. mája 16, 010 01 Žilina

č.: 8647/ORPS/2023 - 40276

ČISTÉ NÁKLADY UNIVERZÁLNEJ SLUŽBY ZA ROK 2022

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, odbor regulácie poštových služieb (ďalej len „úrad“), ako príslušný orgán štátnej správy v oblasti poštových služieb podľa § 2 ods. 1 zákona č. 402/2013 Z. z. o Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Dopravnom úrade a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s ustanovením § 12 písm. b) a podľa § 57 odsek 1, odsek 4 a odsek 5 zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poštových službách“) v spojení s § 2 a § 3 vyhlášky úradu č. 63/2012 Z. z. o spôsobe výpočtu a náhrade čistých nákladov univerzálnej služby (ďalej len „vyhláška“),

určuje čisté náklady univerzálnej služby za rok 2022 v sume

13 601 558,- eur

/slovom: trinásťmiliónov šesťstojedentisíc päťstopäťdesiatosem eur/.

O d ô v o d n e n i e

Slovenská pošta, a.s., so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, IČO: 36 631 124 (ďalej len „SP, a.s.“) bola v roku 2022 poskytovateľom univerzálnej služby na základe udelenej Poštovej licencie č. 815/001/2012 zo dňa 15. augusta 2012 na poskytovanie univerzálnej služby a vykonávanie poštového platobného styku v znení platnom do 31.12.2022, ktorá jej bola udelená podľa § 45 ods. 7 v spojení s § 47 ods. 4 zákona o poštových službách s platnosťou od 1. januára 2013 do 31. decembra 2022.

Podľa § 57 ods. 2 zákona o poštových službách predložila SP, a.s., úradu vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby a celkových nákladov za obdobie prvých šiestich mesiacov kalendárneho roka 2022 na tlačive podľa § 4 vyhlášky spolu s prílohami dňa 25.8.2022, evidované pod č. 11135/ORPS/2022-23657.

Úrad určil v súlade s § 57 ods. 3 a ods. 4 zákona o poštových službách dňa 22.11.2022 predbežné čisté náklady univerzálnej služby za rok 2022 v sume 13 104 486,- eur (ďalej len „predbežné ČN“) a zverejnil ich vo Vestníku úradu č.11/2022 zo dňa 25.11.2022.

Podľa § 57 ods. 5 a ods. 6 zákona o poštových službách úrad do 31. augusta kalendárneho roka, ktorý bezprostredne nasleduje po kalendárnom roku, za ktorý úrad určí predbežné čisté náklady univerzálnej služby, rozhodne o čistých nákladoch univerzálnej služby za predchádzajúci kalendárny rok a tie zverejní vo vestníku úradu. Zároveň s určením čistých nákladov univerzálnej služby úrad vydá rozhodnutie o náhrade čistých nákladov univerzálnej služby.

Dňa 31.5.2023 predložila SP, a.s., úradu vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby a celkových nákladov za obdobie kalendárneho roka 2022 (ďalej len „vyčíslenie ČN“) na tlačive podľa § 4 vyhlášky spolu s prílohami, evidované pod č. 8647/ORPS/2023-31404. K vyčísleniu ČN boli v elektronickej podobe (CD nosič) a v tlačenej forme v tých prípadoch, kde to bolo technicky možné vzhľadom na objem dát, predložené tieto prílohy:

- Opis komerčného scenára poskytovania univerzálnej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2022 (PWC), (ďalej len „komerčný scenár“)
- Vyčíslenie nákladov za rok 2022 spolu s prílohami vyhlášky (7 príloh)
- 15 príloh komerčného scenára preukazujúcich vyčíslenie jednotlivých častí čistých nákladov za rok 2022:
 - Prehľad údajov o doručovaní za rok 2022
 - Geografické členenie triedenia zásielok
 - Úspora nákladov na HSS Zvolen za rok 2022
 - Úspora nákladov v sieti HPS, RPS, OPS za rok 2022
 - Preferencia v zákazníckom správaní pri frekvencii doručovania
 - Externý prieskum Gfk z roku 2014
 - Prevodový mostík nákladov za rok 2022
 - Prevodový mostík výnosov za rok 2022
 - Presun nákladov neprevádzkovaných pôšt rok 2022
 - Výnosy rok 2022 a vplyv kvality medzinárodnej služby na výpočet terminálnej odmeny rok 2022
 - Správna réžia rok 2022
 - Vyčíslenie nehmotnej výhody DPH rok 2022
 - Vyčíslenie výhody marketingový efekt a filatelia rok 2022
 - Výpočet nákladovej efektívnosti rok 2022
 - Detail poklesu stavu investičného majetku na neprevádzkovaných poštách rok 2022
 - Optimalizácia poštovej siete 2022
- 13 príloh k výpočtu ČN na základe požiadavky úradu listom č. 8647/ORPS/2023-12928 zo dňa 28.3.2023:
 - Správa o hospodárení SP, a.s., za rok 2022
 - Organizačná štruktúra SP
 - Obraty účtov podľa hlavnej knihy za rok 2022
 - Účtovná závierka a správa audítora za rok 2022
 - Ročný výkaz OdÚč 1-02 o Oddelenej evidencii nákladov a výnosov z regulovaných poštových činností a ostatných činností za rok 2022
 - Výkaz ekonomicky neoprávnených nákladov za rok 2022
 - Vysúhlasenie rozdielov medzi výkazom OdÚč 1-02 a komerčným scenárom
 - Priemerná celková cena práce vodičov rok 2022
 - Náklady prepravy rok 2022
 - Podiel z výnosov podaja do členských štátov EÚ za rok 2022
 - Percentuálne rozdelenie výnosov UNS podľa zákazníckych segmentov rok 2022
 - Vysúhlasenie výnosov spadajúcich do merania kvality s výnosmi podľa Výkazu OdÚč
 - Detailný výpočet zmeny stavu dlhodobého majetku v rámci zmeny stavu čistých aktív rok 2022.

SP, a.s., pre výpočet čistých nákladov univerzálnej služby použila rovnakú metódu ako pri vyčíslení predbežných čistých nákladov, a to metódu „Commercial Approach“, ktorá je založená na porovnaní aktuálnych výnosov a nákladov SP, a.s., a výnosov a nákladov toho istého podniku bez povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Stanovenie porovnateľných dát predpokladá vypracovanie reálneho, konkurencieschopného a komerčne výhodnejšieho modelu (tzv. „komerčného scenára“), ku ktorému by SP, a. s., pravdepodobne pristúpila, ak by nemala povinnosť univerzálnej služby.

Pri metóde „Commercial Approach“ sa vychádza z nasledovných štyroch krokov:

1. krok: Identifikácia hypotetického správania poskytovateľa univerzálnej služby, ak by nemal povinnosť univerzálnej služby,
2. krok: Kalkulácia nákladov poskytovateľa univerzálnej služby bez povinnosti univerzálnej služby,
3. krok: Kalkulácia výnosov poskytovateľa univerzálnej služby bez povinnosti univerzálnej služby,
4. krok: Kalkulácia čistých nákladov univerzálnej služby na základe porovnania výnosov a nákladov dosahovaných poskytovateľom univerzálnej služby v podmienkach bez povinnosti univerzálnej služby.

Na základe ohodnotenia prvkov komerčného scenára sa vypočíta výsledok hospodárenia, ktorý by SP, a.s., dosiahla ako podnik bez povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Porovnaním hospodárskych výsledkov podniku s povinnosťou univerzálnej služby a toho istého podniku bez povinnosti univerzálnej služby sa vykalkulujú čisté náklady. Následne sa tento výsledok upraví ešte o primeraný zisk, trhové a nehmotné výhody a nákladovú neefektívnosť.

SP, a.s., predložila sumárne vyčíslenie ČN vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod, primeraného zisku a úpravy o neefektívnosť v sume 25 555 026 eur.

Pre účely modelovania zmien nákladov v komerčnom scenári k 31.12.2022 boli celkové náklady SP, a. s., rozdelené na základe údajov z účtovníctva a podpornej dokumentácie do nasledovných kategórií: náklady podacej časti pôšt, náklady na doručovanie, prepravu a triedenie, náklady na správnu réžiu, obchod a ApoNet, ostatné náklady, daň z príjmov a ekonomicky neoprávnené náklady.

Pre účely modelovania zmien výnosov v komerčnom scenári boli celkové výnosy SP, a. s., za rok 2022 na základe údajov z účtovníctva a podpornej dokumentácie rozdelené do nasledovných kategórií: listové zásielky, listové slepecké zásielky, balíky, expresné služby, poštový platobný styk, SIPO a RTVS, dôchodky a sociálne dávky, služby pre Poštovú banku, reklamné adresované zásielky, periodické zásielky, letáky a ostatné výnosy (výnosy z terminálnych odmien, predaja tlače, tovaru a poskytovania služieb na poštách). Dopady komerčného scenára na výnosy boli kalkulované na úrovni celej SP, a. s., a to využitím údajov z účtovníctva celej SP, a. s., ako aj jednotlivých pôšt neprevádzkovaných v komerčnom scenári.

Pre výpočet primeraného zisku bola použitá metóda WACC (metóda váženého priemeru nákladov na kapitál). Výška primeraného zisku bola stanovená použitím pomernej časti priemerných nákladov kapitálu WACC, t.j. ako rozdiel medzi nákladmi na financovanie cudzieho a vlastného kapitálu podniku s povinnosťou univerzálnej služby a bez povinnosti univerzálnej služby.

Pre stanovenie nákladovej neefektívnosti vzal poskytovateľ univerzálnej služby do úvahy najmä štúdiu zverejnenú spoločnosťou Frontier Economics („Study on the principles used to calculate the net costs of the postal USO“, January 2013), pričom ako najvhodnejšie pre účely výpočtu pre podmienky SP, a. s., boli zvolené postupy uvádzané v predmetnej štúdii, a to metóda založená na historickom porovnaní miery produktivity tzv. „Method of Historical Comparison – Total Productivity Factor“. Aplikácia stanovenej miery neefektívnosti do výpočtu bola uskutočnená metódou ex-post (tzv. „ex-post efficiency adjustment“), t.j. celkové čisté náklady, kvantifikované na základe aktuálnych účtovných dát, boli po ukončení všetkých výpočtov upravené o stanovené percento neefektívnosti. Pri odhade miery nákladovej neefektívnosti za rok 2022 sa vychádzalo z referenčného roka 2012, v ktorom skončila platnosť predchádzajúcej poštovej licencie. Miera použitá vo výpočte je určená na základe údajov za rok 2022. Miera nákladovej efektívnosti je chápaná ako schopnosť podniku reagovať v čase na meniace sa trhové podmienky.

Pre zistenie výsledkov hospodárenia z univerzálnej služby boli použité údaje z oddeleného účtovníctva, vedeného na základe metódy ABC (Activity Based Costing).

Pri definovaní komerčného scenára SP, a. s., vychádza z možnosti modifikácie niektorých kľúčových parametrov aktuálnej Poštovej licencie a Požiadaviek na kvalitu univerzálnej služby a zvažuje modifikácie najmä v nasledovných parametroch:

- geografické pokrytie územia doručovaním,
- poštová sieť,
- cenotvorba,
- produktové portfólio a kvalita služby,
- frekvencia doručovania.

Geografické pokrytie územia doručovaním:

Komerčný scenár predpokladá, že podnik bez povinnosti univerzálnej služby by si zachoval aktuálny rozsah geografického pokrytia územia doručovaním.

Poštová sieť:

SP, a. s., ako poskytovateľ univerzálnej služby je povinná dodržiavať Požiadavky na kvalitu univerzálnej služby určené úradom, zverejnené vo Vestníku Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, čiastka 3 zo dňa 30.3.2012 pod č. j. 240/001/2012 v znení platnom do 07.04.2022 a Požiadavky na kvalitu univerzálnej služby č. j. 5919/ORPS/2022-7220 zo dňa 31.03.2022 s účinnosťou od 07.04.2022, zverejnené vo Vestníku úradu č. 3/2022, ktoré, okrem iného, stanovujú povinnosť zabezpečiť územnú a časovú dostupnosť pobočiek, čím ostávajú v prevádzke aj ekonomicky nerentabilné pošty. V komerčnom scenári bolo z celkového súčasného počtu 1 460 pôšt (vrátane 32 pôšt Partner), 42 poštových stredísk a 5 pojazdnych pôšt, identifikovaných 854 pôšt, ktoré musia byť prevádzkované ako povinné a z nich následne, po zohľadnení ekonomických kritérií a nevýznamnej strategickkej povahy, 524 pôšt, ktoré by ako podnik bez povinnosti univerzálnej služby SP, a. s., neprevádzkovala. Z titulu neprevádzkovania časti poštovej siete by sa dosiahla úspora nákladov, ale zároveň aj strata výnosov v dôsledku obmedzenia využívania daných služieb (u niektorých služieb sa predpokladal 100 % výpadok výnosov, napr. za predaj tovaru a tlače) alebo zníženie výnosov v dôsledku využívania konkurenčných služieb.

Cenotvorba:

Komerčný scenár predpokladá, že SP, a. s., by bez povinnosti univerzálnej služby pristúpila iba k spoplatneniu slepeckých zásielok.

Produktové portfólio a kvalita služby:

Spoločnosť by znížením frekvencie doručovania v komerčnom scenári nebola schopná dodržať normy kvality na celom geografickom území Slovenskej republiky stanovené Požiadavkami na kvalitu pre zásielky s lehotou prepravy D+1. Uvedená zmena v rámci komerčného scenára vychádza z predpokladu zníženia frekvencie doručovania v rajónoch s prevažujúcou pochôdzkou zo súčasne platného systému (každý pracovný deň) na 6 z 10 pracovných dní. V týchto oblastiach by SP, a. s., nedokázala garantovať doručenie zásielky adresátovi najneskôr nasledujúci pracovný deň. Zmeny by sa čiastočne dotkli štruktúry produktu list 1. triedy a poštového poukazu na adresu 1. triedy (zníženie kvality, nedodržanie lehoty D+1) a zároveň by čiastočne ovplyvnili dosahované výnosy z niektorých produktov (listy, balíky, expresné služby, poštový platobný styk, doručovaná tlač, terminálne odmeny).

Frekvencia doručovania:

Podnik bez povinnosti univerzálnej služby by znížil frekvenciu doručovania vo vybraných oblastiach a to tak, že v doručovacích rajónoch, kde pochôdzka predstavuje viac ako 50 %

časového fondu doručovateľa, by boli zásielky doručované počas troch pracovných dní z piatich. V komerčnom scenári bolo takto identifikovaných 2 716 rajónov so zníženou frekvenciou doručovania a 1 141 rajónov bez zmien v doručovaní. Uvedené zmeny by boli sprevádzané rozšírením motorizovaného doručovania a zmenami v prepravnej sieti, čím by sa dosiahla úspora v najazdených km za rok. Zároveň boli identifikované možnosti optimalizácie triedenia zásielok zmenou charakteru triediaceho strediska vo Zvolene. Okrem úspory nákladov by sa zníženie frekvencie doručovania prejavilo aj výpadkom výnosov z doručovania listov 1. triedy, poštového poukazu 1. triedy, vstupujúcich medzinárodných zásielok a dennej tlače.

Pre účely vyčíslenia ČN bol vypracovaný finančný model, ktorý umožnil konkrétne vyčíslit dopady komerčného správania SP, a. s., na aktuálne dosahované náklady a výnosy. Model bol v súlade s požiadavkami zvolenej metódy naplnený účtovnými údajmi za rok 2022 so zohľadnením odhadu vplyvu zmien v rámci komerčného scenára.

Vyčíslenie ČN za rok 2022 predložila SP, a. s., nasledovne:

v eurách:

Čisté náklady univerzálnej služby za rok 2022	25 555 026
Trhová výhoda	- 226 521
Celkové náklady za rok 2022	348 630 770
Celkový výsledok hospodárenia za rok 2022 (pred zdanením)	- 8 580 937

V textovom dokumente „Opis komerčného scenára poskytovania univerzálnej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej poštovej služby za rok 2022“ na strane 4 bolo spresnené poskytovateľom univerzálnej služby sumárne vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2022, vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod a primeraného zisku s rozčlenením údajov pre poskytovateľa univerzálnej služby s povinnosťou univerzálnej služby a pre toho istého poskytovateľa univerzálnej služby, ak by univerzálnu službu neposkytoval, v súlade s ustanovením § 56 ods. 2 zákona o poštových službách nasledovne:

v eurách:

	SP, a. s., s povinnosťou univerzálnej služby	SP, a. s., bez povinnosti univerzálnej služby	Čisté náklady za rok 2022
Výnosy	340 776 984	331 313 032	9 463 951
Náklady	348 630 770	314 819 228	33 811 541
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	- 7 853 786	16 493 804	24 347 590
Primeraný zisk	-	-	1 433 957
Úprava o neefektívnosť	-	-	-
Trhové nehmotné výhody	-	-	(226 521)
Čisté náklady	-	-	25 555 026

Podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách je úrad oprávnený na účely posúdenia a určenia čistých nákladov univerzálnej služby overovať a kontrolovať podklady na výpočet čistých nákladov univerzálnej služby sám alebo prostredníctvom ním poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby, ako aj nahliadať do účtovných kníh a záznamov poskytovateľa univerzálnej služby. V súlade s týmito ustanoveniami boli predložené údaje na účely posúdenia a určenia čistých nákladov univerzálnej služby overované a kontrolované prostredníctvom poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby vybranej procesom verejného obstarávania – Ernst&Young, spol. s r. o., (EY) so sídlom Žižkova 9, 811 02 Bratislava (ďalej len „audítor“).

V rámci uvedenej činnosti bol audit vykonaný v dvoch častiach:

- Overenie a kontrola podkladov na výpočet čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2022 a správnosť ich výpočtu, so zameraním na:
 - overenie súladu údajov v podkladoch pre výpočet čistých nákladov za rok 2022 podľa vyhlášky,
 - posúdenie reálnosti a objektívnosti vypracovaného komerčného scenára, najmä schopnosti podniku poskytovať naďalej poštové služby a iné komerčné služby podľa uzatvorených zmlúv a očakávania zákazníkov,
 - zohľadnenie prvkov povinnosti univerzálnej služby uložených v Požiadavkách na kvalitu univerzálnej služby vo výpočte, posúdenie rozsahu Požiadaviek na kvalitu, ich náročnosti a vplyvu na záťaž poskytovateľa univerzálnej služby a výšku čistých nákladov,
 - zohľadnenie vplyvu komerčného scenára na výnosy,
 - overenie transparentnosti výpočtu čistých nákladov s prípadným detailnejším zameraním na jednotlivé prvky podľa pokynov úradu,
 - identifikácia a ohodnotenie neefektívne vynaložených nákladov a ich vylúčenie z výpočtu,
 - overenie správnosti výpočtu trhových hmotných a nehmotných výhod z poskytovania univerzálnej služby a zohľadnenie využívania poštovej siete aj na iné poštové a nepoštové služby,
 - overenie správnosti výpočtu a posúdenie výšky primeraného zisku,
 - posúdenie a overenie výpočtu nákladovej efektívnosti,
 - v prípade zistenia nedostatkov pri výpočte čistých nákladov návrh odporúčaní na ich úpravu spolu s ich vyčíslením a zdokladovaním výpočtu.
- Posúdenie neprimeranej finančnej záťaže čistých nákladov za rok 2022, najmä, či čisté náklady predstavujú pre poskytovateľa univerzálnej služby neprimeranú finančnú záťaž, so zameraním na:
 - overenie, či čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady, a to tak priame náklady ako aj nepriame náklady poskytovateľa, vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby,
 - vyhodnotenie úrovne využívania univerzálnej služby, jej vývoj a vplyv na hospodársku situáciu poskytovateľa, vyhodnotenie celkového výsledku hospodárenia a pomeru k čistým nákladom,
 - overenie, či uplatnený postup výpočtu čistých nákladov nepodporuje vznik krízového financovania a neznamená nadmernú náhradu čistých nákladov
 - vyhodnotenie ostatných faktorov ovplyvňujúcich neprimeranosť finančnej záťaže.

Pri overovaní výpočtu čistých nákladov univerzálnej služby boli skontrolované a posúdené nasledovné údaje a informácie:

1. Komerčný scenár poskytovateľa univerzálnej služby v zmysle vyhlášky, príloha 2 bod 4, t.j. dokument s názvom „Opis komerčného scenára poskytovania univerzálnej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2022“.

2. Vyplnené tabuľky detailných údajov k vyčísleniu čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2022 podľa prílohy č. 4 vyhlášky.
3. Požiadavky na kvalitu univerzálnej služby platné v roku 2022.
4. Obratová predvaha poskytovateľa univerzálnej služby k 31.12.2022.
5. Individuálna účtovná závierka poskytovateľa UNS zostavená podľa Medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo (IFRS) v znení prijatom Európskou úniou za rok končiaci sa 31.12.2022.
6. Rozšírený výkaz ekonomicky neoprávnených nákladov poskytovateľa UNS za rok 2022.
7. Výkaz o oddelenej evidencii nákladov a výnosov z regulovaných poštových činností a ostatných činností za rok 2022.
8. Doplňujúce údaje k výpočtu nákladov prepravy za rok 2022.

Po posúdení doručeného vyčíslenia ČN poskytovateľom univerzálnej služby, vrátane podkladov a príloh a na základe odporúčania audítora, požiadal úrad podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách elektronicky formou e-mailu o doplnenie niektorých informácií a vysvetlenie postupov pri výpočte jednotlivých prvkov čistých nákladov. Úrad požiadal o doplnenie nasledovného:

E-mailom zo dňa 31.5.2023 si úrad vyžiadal:

- Doplnenie obratovej predvahy za rok 2022 v správnom formáte s identifikáciou účtov dlhodobého hmotného a nehmotného majetku.

SP, a. s., poslala odpoveď e-mailom dňa 1.6.2023 s prílohou hlavnej knihy v požadovanom formáte.

E-mailom zo dňa 12.6.2023 si úrad vyžiadal:

- Vysvetlenie k účtovaniu refakturácie nákladov,
- Vysvetlenie k číslu poštového strediska pošty Kvetoslavov, resp. Hviezdoslavov

SP, a. s., e-mailom dňa 14.6.2023 vysvetlila účtovanie refakturačného dokladu k nákladom a zmeny v organizačnej štruktúre SP, a. s., súvisiace so zrušením pošty Kvetoslavov a zriadením pošty Hviezdoslavov.

Úrad priebežne poskytoval doplnené informácie audítorovi, ktorý ich zapracoval pri overovaní výpočtu čistých nákladov a na základe predložených a doplnených podkladov vypracoval návrh predbežných zistení. Zosumarizované predbežné úpravy boli e-mailom dňa 16.6.2023 zaslané SP, a. s., ako podklad pre pracovné rokovanie.

E-mailom dňa 16.6.2023 zaslala spoločnosť PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. (ďalej len „PwC“), ktorá na základe zmluvy realizovala vyčíslenie ČN za rok 2022 pre SP, a. s., otázky k úpravám audítora, a to k úprave č. 5 súvisiacej so znížením úspory osobných nákladov doručovateľov:

- akým spôsobom bola zvolená hodnota 1,31 a odkiaľ pochádza,
- ako došlo k výpočtu potreby pracovného miesta v deň výkonu – doplniť vzorce do výpočtu,
- či predstavuje deň výkonu jeden z troch doručovacích dní.

Dňa 19.6.2023 sa z dôvodu potreby vzájomného vysvetlenia jednotlivých zistení a predložených podkladov konalo pracovné stretnutie zástupcov úradu, EY, SP, a.s., a PwC. Na stretnutí boli prerokované zistenia audítora vedúce k úpravám čistých nákladov a dovtedy zaslané podklady a zároveň dohodnuté ďalšie zaslanie podkladov a informácií:

- SP, a. s., vysvetlí výpočet prenosu nákladov na energie na nástupnícke pošty so záporným nákladom na spotrebu energie;
- SP, a. s., pošle podklady k nákladom – ostatných odpisov, a to register hmotného majetku, ku ktorému patria nepresúvané odpisy na neprevádzkovaných poštách;

- SP, a. s., dodá rozdelenie plochy hlavného spracovateľského strediska (HSS) Zvolen na spracovanie balíkov a listových zásielok, ktorá súvisí s navrhnutou úpravou č. 3;
- SP, a. s., môže doplniť informácie z prieskumu trhu k cenám expresných zásielok a k objemom zliav pre listy I. triedy a doporučené listy 1. triedy s využitím výplatných strojov;
- audítor pošle súbor s výpočtom nadmernej potreby pracovných miest doručovateľov so vzorcami pre ľahšie porozumenie výpočtu.

Zúčastnené strany sa dohodli, že požadované podklady budú zasielať pribežne, najneskôr do 30.6.2023.

Dňa 21.6. poslal úrad SP, a. s., odpovede audítora na otázky týkajúce sa výpočtu úspory osobných nákladov na doručovateľov spolu s požadovanými vzorcami výpočtu.

E-mailom dňa 30.6.2023 poslala spoločnosť PwC v nadväznosti na preukázaný výpočet úspory osobných nákladov doručovateľov ďalšie otázky k úpravám audítora, na ktoré audítor detailne odpovedal e-mailom dňa 3.7.2023.

Vzhľadom na nedodanie požadovaných informácií zo strany SP, a. s., úrad dňa 4.7.2023 urgovoal e-mailom zaslanie podkladov od SP, a. s., s predĺžením termínu do 6.7.2023.

SP, a. s., poslala e-mailom dňa 4.7.2023 podklady a vysvetlenie k výpočtu nákladov na pošty so zápornou spotrebou energie, register hmotného majetku a porovnanie výnosov rušených a nástupníckych pôšt.

Dňa 7. 7. 2023 poslal audítor na základe dovtedy dostupných informácií a vysvetlení podkladov nový návrh úprav čistých nákladov.

Dňa 7.7.2023 poslala spoločnosť PwC stanovisko k úpravám audítora, s výnimkou stanoviska k úprave č. 5 (úspora osobných nákladov doručovateľov), ktoré doplnila dňa 11.7.2023 a k úprave č. 3 (úspora nákladov na triedenie v HSS Zvolen), ktoré doplnila až 17.7.2023, teda po termíne, kedy mohol audítor zohľadniť všetky relevantné informácie.

Dňa 12.7.2023 v súlade s termínom určeným v zmluve o poskytovaní poradenských služieb uzavretej medzi úradom a spoločnosťou EY, poslal audítor konečný návrh úprav čistých nákladov spolu so stanoviskom a odpoveďami na zaslané námietky SP, a. s.

Na základe jeho stanoviska a odporúčaní úrad akceptoval pripomienku SP, a. s., týkajúcu sa presunu odpisov na nástupnícke pošty a navrhovaná úprava (pôvodná úprava č. 2) bola vypustená. Úrad čiastočne akceptoval pripomienku SP, a. s., k výpočtu prenosu nákladov na spotrebu energií so zápornou hodnotou. Modelovanie prenosu nákladov na nástupnícke pošty, kde výsledkom je prehĺbenie záporných nákladov, je nerealistické, preto boli vylúčené čisté náklady vznikajúce na dotknutých neprevádzkovaných poštách.

Úrad neakceptoval stanovisko SP, a. s., týkajúce sa úspory nákladov na triedenie v HSS Zvolen v plnom rozsahu. V novej budove je umiestnená triediaca linka na balíky, ktorá využíva rozhodujúcu časť budovy. Na novej triediacej linke sa triedia v prevažujúcej miere zmluvné a expresné balíky, investíciu do tejto budovy si vyžiadal ich rastúci objem. Vzhľadom na nezvratne klesajúci trend v doručovaní listových zásielok, nie je nadbytočná kapacita listových triediacich liniek záťažou vyplývajúcou z povinnosti UNS. Úrad preto uznal iba čiastočnú úsporu osobných nákladov v triedení v rozsahu poklesu výnosov z listových zásielok.

Ďalej úrad neakceptoval opakovane použitú analýzu SP, a. s., na odhad výpadku výnosov z poštového platobného styku a za služby pre 365.bank na zrušených poštách v komerčnom scenári. Táto analýza sa zakladala na zistenej miere výpadku výnosov na poštách, ktoré sa v rámci jednej obce presťahovali do inej budovy a na inú adresu. Z analýzy vyplynulo, že presun pôšt má minimálny vplyv na pokles výnosov. Komerčný scenár je však založený na zrušení pôšt, nie na ich presune. Úrad použil odborný odhad založený na predchádzajúcich výpočtoch čistých nákladov a výpočte výpadku výnosov u iných produktov v komerčnom scenári a upravil percento výpadku výnosov.

Úrad neakceptoval tiež nesprávny postup uplatnený aj vo výpočte predbežných čistých nákladov, a to výpočet počtu pracovných miest doručovateľov v komerčnom scenári na základe normovanej potreby, a nie skutočnej potreby pracovných miest a takisto úpravu na základe nadčasov, resp. pracovného času nad 9,83 hod. denne. Rovnako neakceptoval nesprávne vypočítané percento úspory osobných nákladov správnej réžie v komerčnom scenári a nulovú mieru neefektívnosti.

Na základe všetkých dostupných údajov, po posúdení komerčného scenára a postupov pri výpočte, ako aj odporúčaní uvedených v záverečnej správe EY, pristúpil úrad k úprave nesprávnych, resp. nedostatočne preukázaných výpočtov a k vyčísleniu ČN za rok 2022.

Súhrn úprav, ktorý zahŕňa údaje o znížení sumy predložených čistých nákladov je uvedený v nasledovnom prehľade:

	Suma v eurách:	Typ nedostatku
1.	- 30 506	Vylúčenie časti čistých nákladov pre 17 nástupníckych pôšt so zápornými, resp. nulovými nákladmi na spotrebu energie
2.	- 529 871	Neuznanie úspory nákladov na triedenie s výnimkou osobných nákladov
3.	- 3 128 475	Chybný výpočet rozdielu potreby pracovných miest doručovateľov
4.	- 575 103	Úprava miery úspory nákladov v doručovaní z dôvodu prekročenia ustanoveného denného limitu pracovného času
5.	- 991 313	Zníženie úspory osobných nákladov správnej réžie
6.	- 679 131	Úprava výpadku výnosov za poštový platobný styk
7.	- 737 561	Úprava výpadku výnosov služieb pre 365.bank
8.	- 140 435	Zvýšenie výpadku výnosov listov I. triedy po znížení frekvencie doručovania
9.	- 738 153	Zvýšenie výpadku výnosov v komerčnom scenári v dôsledku zmeny doručovania za zapísané zásielky
10.	854 749	Výpadok terminálnych odmien vo výške rozdielu penalizácie medzi komerčným scenárom a základným scenárom
11.	- 872 000	Zníženie primeraného zisku
12.	- 899 361	Úprava neefektívne vynaložených nákladov
	- 8 467 160	Spolu úpravy čistých nákladov, vrátane úpravy primeraného zisku
	17 087 866	Upravené čisté náklady za rok 2022

K bodu 1:

V komerčnom scenári bolo identifikovaných 17 dvojíc neprevádzkovaných a nástupníckych pôšt, kde náklady na energie na neprevádzkovaných poštách sú kladné a súčasne náklady nástupníckej pošty sú záporné alebo nulové, čo spôsobuje nesprávne modelovanie prenosu nákladov na nástupnícke pošty tak, že prevzatím neprevádzkovanej pošty dochádza na nástupníckych poštách k vyššej úspore energie alebo k nulovému prenosu nákladov. Do komerčného scenára boli prenesené celé náklady na energie neprevádzkovaných pôšt vo výške 30 506 eur, čo spôsobilo zníženie čistých nákladov o túto sumu.

K bodu 2:

Je to opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za rok 2022. Komerčný scenár uvažuje s úsporou 3,61 % nákladov na triedenie vďaka redukcii činnosti HSS vo Zvolene, kde by sa triedili iba balíky. Uvažuje sa s presunom triedenia listových zásielok do HSS Bratislava, úsporou časti zamestnancov, časti odpisov - najmä časti novej budovy a tiež starej budovy, ktorá je už v súčasnosti prázdna (využívaná ako skladovací priestor) a časti prevádzkových nákladov. Komerčný scenár nepopisuje zmeny využitia starej budovy, teda nevstupuje do čistých nákladov. Uznaná bola iba úspora osobných nákladov v rozsahu poklesu výnosov z listových zásielok, zvyšné náklady na triedenie v sume 529 871 eur boli vylúčené a táto suma predstavuje zníženie čistých nákladov.

K bodu 3:

Ide o opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za rok 2022. Rozdiel potreby pracovných miest doručovateľov je vypočítaný ako rozdiel skutočnej potreby (nie normovanej) v základnom scenári, ale normovanej potreby v komerčnom scenári. Odchýlka skutočnej potreby od normovej potreby pracovných miest v základnom scenári nie je zanedbateľná, preto bolo potrebné rozdiel počítať z porovnateľných hodnôt. Pre vyčíslenie rozdielu bola použitá normovaná potreba pracovných miest pre oba scenáre, čo viedlo k zníženiu čistých nákladov o 3 128 475 eur.

K bodu 4:

Je to opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za rok 2022, ktorý nebol odstránený. Z podkladov ku komerčnému scenáru je zrejmé zvýšenie záťaže doručovateľov. V modelovanom doručovaní bolo zistených 237 doručovacích rajónov, kde potreba pracovného miesta je vyššia než 1,31 PM, čo zodpovedá 9,83 hod. denne. Vyšší pracovný čas je nerealistický. Preto bola úspora pracovných miest doručovateľov prepočítaná, čo viedlo k zníženiu čistých nákladov o 575 103 eur.

K bodu 5:

Je to opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za rok 2022. Audítor zistil pokles režijných nákladov v komerčnom scenári o 10,25%, čo je viac ako pokles samotných nákladov pred réžiou (9,73%). Očakáva sa, že režijné náklady neklesajú rovnako ako ostatné náklady. Úprava úspory režijných nákladov na základe upraveného koeficienta je vo výške 991 313 eur a o túto sumu boli znížené čisté náklady.

K bodu 6:

Ide o opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za rok 2022. Komerčný scenár uvádza výpadok výnosov pre poštový platobný styk pri zúžení poštovej siete o 5,6 % podľa vlastného výskumu na základe zmeny adresy pošty. Uvedený výskum je

irelevantný pre účel určenia ČN, nakoľko presun pošty na inú adresu znamená dodržanie požiadaviek na kvalitu a nezmenenú dostupnosť pôšt, kým v komerčnom scenári sa uvažuje so zrušením jednej tretiny pôšt, čím sa výrazne zhorší dostupnosť pre zákazníka a zmení sa jeho správanie. Pre vyčíslenie výpadku výnosov uplatnil úrad postup audítora rovnako ako v predchádzajúcich rokoch, čím sa výnosy v komerčnom scenári znížia o 679 131 eur a táto úprava zároveň znamená zníženie čistých nákladov.

K bodu 7:

Ide o opakovaný a rovnaký nedostatok ako v predchádzajúcom bode. Komerčný scenár uvádza výpadok výnosov zo služieb pre 365.bank, a.s., vo výške 9,4 % na základe vlastného výskumu. Uvedený výskum je irelevantný pre účel určenia ČN z dôvodov uvedených pri úprave č. 6. Pre produkty podobné poštovému platobnému styku bol uplatnený výpočet podľa bodu 6. Pri ostatných produktoch bol uplatnený výpadok podľa prieskumu Actly, resp. priemerom celkového výpadku výnosov zo služieb pre 365.bank, a. s. Výnosy sa v komerčnom scenári znížili o 737 561 eur a o túto sumu sa znížili aj čisté náklady.

K bodu 8:

Ide takisto o opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za rok 2022. Komerčný scenár predpokladá nulový výpadok výnosov listu I. triedy po znížení frekvencie doručovania vďaka vysokému výnosu z alternatívneho produktu - expresnej zásielky, ktorej cena podľa tarify je 6,60 € (cena je s DPH, teda výnos by bol len 5,50 €). V skutočnosti je však cena nižšia v dôsledku uplatňovania zliav a zmluvných cien. Uplatnením reálnej ceny za expresné zásielky, resp. ceny najlacnejšieho alternatívneho produktu, bol vyčíslený rozdiel vo výnosoch 140 435 eur, čo predstavuje zníženie čistých nákladov.

K bodu 9:

Rovnako ide o opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za rok 2022. Komerčný scenár predpokladá u doporučených, poistených listov 1. triedy a služieb doručenia a do vlastných rúk výpadok výnosov len zo zúženia siete vo výške 307 214 eur, ale vplyv v dôsledku zníženia frekvencie doručovania nie je zohľadnený. Rovnako, ako v predchádzajúcej úprave č. 8, uplatnením reálnej ceny za expresné zásielky, vznikol rozdiel vo výške 738 153 eur a o túto sumu boli znížené čisté náklady.

K bodu 10:

Výpadok terminálnych odmien vyčísluje komerčný scenár v prílohe 9 v dôsledku zníženia frekvencie doručovania pre doručované listy 1. triedy v medzinárodnom styku vo výške 1 740 863 eur. Uvádzaná hodnota výpadku predstavuje celú hodnotu penalizácie, do čistých nákladov však vchádza len rozdiel penalizácie medzi základným a hypotetickým scenárom. Vyčíslený rozdiel 854 749 eur zvyšuje čisté náklady.

K bodu 11:

Primeraný zisk bol vyčíslený vo výške 1 433 957 eur ako násobok zmeny čistých aktív v hypotetickom scenári a váženého priemeru nákladov na kapitál (WACC), ktorý je stanovený metódou Capital asset pricing model (CAPM). Zmeny komerčného scenára viedli k zmenám čistých aktív a následne k úprave primeraného zisku vo výške 872 000 eur.

K bodu 12:

Metodika odhadu neefektívne vynaložených nákladov predložená SP, a. s., uvažuje s nulovou mierou neefektívnosti nákladov v r. 2012, čo považuje úrad za neobhájiteľné, nakoľko pre takúto hodnotu neefektívnosti vo východiskovom roku nie sú vecné dôvody.

Vzhľadom na dopady pandemickej situácie v roku 2021 a nepredvídaných vysokých cien energií a pohonných hmôt v roku 2022, ktoré ovplyvnili neefektívnosť a nákladovú náročnosť SP, a. s., bolo percento neefektívnosti stanovené pri dolnej hranici rozsahu neefektívnosti identifikovaného v štúdiu Nera Economic Consulting, a to 5 %. Čisté náklady boli znížené o sumu 899 361 eur.

Pri overovaní predbežných čistých nákladov za rok 2022 boli zistené nedostatky uvedené v tabuľke nižšie:

	Suma v eurách:	Typ nedostatku
1.	- 38 572	Presun nákladov na 4 neprevádzkované pošty
2.	- 1 373 975	Chybný výpočet presunu nákladov na zamestnancov na nástupnícke pošty
3.	- 264 884	Zníženie úspory nákladov na triedenie
4.	- 2 131 228	Úprava úspory pracovných miest doručovateľov
5.	- 377 405	Úprava miery úspory nákladov v doručovaní z dôvodu prekročenia ustanoveného denného limitu pracovného času
6.	- 596 978	Zníženie úspory osobných nákladov správnej réžie
7.	- 326 534	Úprava výpadku výnosov za poštový platobný styk
8.	- 447 340	Úprava výpadku výnosov služieb pre 365. bank, a. s.
9.	- 161 662	Zvýšenie výpadku výnosov v dôsledku zníženia frekvencie doručovania za listy I. triedy
10.	- 530 153	Zvýšenie výpadku výnosov v komerčnom scenári v dôsledku zmeny doručovania za zapísané zásielky
11.	- 247 374	Úprava neefektívne vynaložených nákladov
	- 6 496 105	Spolu úpravy predbežných čistých nákladov
	8 208 646	Upravené predbežné čisté náklady za 1. polrok 2022

Nedostatky č. 2 až 11 zistené vo výpočte predbežných čistých nákladov za rok 2022 sa vo vyčíslení čistých nákladov predloženom poskytovateľom univerzálnej služby zopakovali. Nedostatky č. 1 a 2 boli odstránené.

Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených vplyvov na výšku čistých nákladov úrad upravil sumárne vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2022, vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod a primeraného zisku s rozčlenením údajov pre poskytovateľa univerzálnej služby s povinnosťou univerzálnej služby a pre toho istého poskytovateľa univerzálnej služby, ak by univerzálnu službu neposkytoval, nasledovne:

v eurách:

	SP, a. s., s povinnosťou univerzálnej služby	SP, a. s., bez povinnosti univerzálnej služby	Čisté náklady za rok 2022
Výnosy	340 776 984	329 872 501	-
Náklady	348 630 770	320 074 496	-
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	-7 853 786	9 798 005	17 651 791
Primeraný zisk	-	-	561 957
Úprava o neefektívnosť	-	-	(899 361)
Trhové nehmotné výhody	-	-	(226 521)
Čisté náklady	-	-	17 087 866

Čisté náklady univerzálnej služby za rok 2022 po zohľadnení nákladovej efektívnosti a trhovej výhody predstavujú sumu **17 087 866 eur**.

Podľa § 57 ods. 1 zákona o poštových službách, ak z poskytovania univerzálnej služby v kalendárnom roku vzniknú poskytovateľovi univerzálnej služby čisté náklady univerzálnej služby, ktoré predstavujú pre poskytovateľa univerzálnej služby neprimeranú finančnú záťaž, má poskytovateľ univerzálnej služby nárok na ich náhradu z kompenzačného fondu. Neprimeranosť finančnej záťaže posudzuje úrad v konaní o určení predbežných čistých nákladov univerzálnej služby a čistých nákladov univerzálnej služby a za neprimeranú finančnú záťaž sa považuje stav, keď čisté náklady univerzálnej služby dosahujú takú sumu, že nie je vzhľadom na hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby možné od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal.

Posudzovanie a určenie neprimeranej finančnej záťaže

Pri posudzovaní neprimeranej finančnej záťaže úrad v súlade s ustanovením § 57 ods. 1 zákona o poštových službách zisťoval, či nastal stav, keď čisté náklady univerzálnej služby dosahujú takú sumu, že nie je vzhľadom na hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby možné od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal. Na účely určenia neprimeranej finančnej záťaže úrad v súlade s § 2 a podľa Prílohy č. 1 vyhlášky „Posudzovanie a určenie neprimeranej finančnej záťaže“ posudzoval:

- či čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady, a to priame náklady, ako aj nepriame náklady poskytovateľa, vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby,
- či rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný,
- rozsah, v akom čisté náklady ovplyvnili rentabilitu výnosov poskytovateľa,
- veľkosť rozdielu medzi rentabilitou výnosov poskytovateľa a ostatných poštových podnikov,
- úroveň využívania univerzálnej služby, jej vývoj, výsledok hospodárenia a vplyv na hospodársku situáciu poskytovateľa,

- f) pomer medzi čistými nákladmi a celkovými výnosmi z univerzálnej služby,
- g) trhovú podiel poskytovateľa na trhu univerzálnej služby a zameniteľných poštových služieb.

K bodu a):

Úrad overil súlad údajov komerčného scenára s údajmi vykázanými v účtovných triedach 5 a 6 vo všeobecnom účtovníctve, a to bez zistenia rozdielov. Z nákladov boli správne vylúčené všetky ekonomicky neoprávnené náklady v sume 4 058 825 eur. Úrad konštatuje, že čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby.

K bodu b):

Upravené čisté náklady za rok 2022 (bez zohľadnenia nehmotných výhod) sú 17 314 387 eur a nehmotné výhody sú 226 521 eur. Úrad konštatuje, že rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný.

K bodu c):

SP, a. s., dosiahla za rok 2022 stratu po zdanení - 7 853 786 eur. Pre účely hodnotenia vplyvu čistých nákladov na rentabilitu výnosov boli výnosy očistené o príspevok z kompenzačného fondu vyplatený v roku 2022, a to o sumu 14 475 514 eur. Po odpočítaní tohto príspevku by SP, a. s., dosiahla stratu - 22 329 300 eur. Z univerzálnej služby bola v roku 2022 dosiahnutá strata vo výške - 33 306 405 eur, po započítaní kompenzačného príspevku sa strata znížila na - 18 830 891 eur.

Pre hodnotenie rentability výnosov bol zvolený ukazovateľ prevádzkovej rentability, ktorý je považovaný za optimálny na posudzovanie primeranosti dosahovaného zisku. Z analýzy rentability hospodárenia vyplýva, že produkty univerzálnej služby sú v roku 2022 bez kompenzácie stratové a aj po zohľadnení kompenzácie sú stratové. Prevádzková marža (t. j. rentabilita výnosov) je bez kompenzácie - 21,1%, hlboko pod úrovňou primeranosti prevádzkových rentabilit výnosov uvádzaných v rozhodnutí Európskej Komisie C(2012) 178 k belgickej pošte, (čl. 267, čl. 294a), t. j. od 3,48 % do 8,1 %. Po kompenzácií je - 10,5 %.

Produkty mimo univerzálnej služby sú na úrovni prevádzkovej marže 6,8 %. SP, a. s., bez kompenzácie dosiahla za rok 2022 prevádzkovú stratu - 20 259 075 eur a jej prevádzková rentabilita je záporná, - 6,4 %. Z uvedeného vyplýva, že čisté náklady znižujú rentabilitu výnosov SP, a. s., a znamenajú pre poskytovateľa univerzálnej služby záťaž.

K bodu d):

V roku 2022 poskytoval zameniteľné poštové služby jeden poštový podnik, a to Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. Táto spoločnosť dosiahla v r. 2022 z poskytovania zameniteľných poštových služieb stratu, jej prevádzková rentabilita výnosov je záporná - 5,5 %.

K bodu e):

Úrad posudzoval využívanie univerzálnej služby na poštách, ktoré je SP, a. s., povinná prevádzkovať podľa Požiadaviek na kvalitu univerzálnej služby, a ktorých náklady podacej časti boli zahrnuté do výpočtu čistých nákladov. Tieto pošty sú prevádzkované z titulu zabezpečenia univerzálnej služby, avšak objemy poskytovaných produktov univerzálnej služby sú na väčšine pôšt nižšie ako objemy ostatných komerčných služieb, t. j. výnosy z univerzálnej služby nepokrývajú fixné náklady týchto pôšt. Objem najdôležitejších produktov univerzálnej služby (obyčajné listy 1. a 2. triedy, doporučené listy a úradné zásielky) za predchádzajúce obdobie 3 rokov klesá medziročne približne o 5 až 15 %. Tento pokles produkcie má významný vplyv na dosahované výnosy, výsledok hospodárenia a na celkovú hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby.

K bodu f):

Pomer čistých nákladov k celkovým výnosom z univerzálnej služby za rok 2022 je 11,38 % a pomer čistých nákladov k celkovým výnosom SP, a. s., je 5,01 %, čo úrad hodnotí ako jestvujúcu záťaž pre poskytovateľa univerzálnej služby.

K bodu g):

Podiel poskytovateľa univerzálnej služby na trhu univerzálnej služby a zameniteľných služieb je 99,88 % a podniku poskytujúceho zameniteľné poštové služby je 0,12 %.

Úroveň využívania poštových služieb a najmä univerzálnej služby je jedným z rozhodujúcich ukazovateľov, ktoré majú do budúcnosti dopad na náklady SP, a. s., ako poskytovateľa univerzálnej služby a to tým, že pri trvalom poklese objemu zásielok dochádza k znižovaniu výnosov z univerzálnej služby, pričom fixné náklady nie je možné znižovať rovnakým tempom. Táto skutočnosť je jedným z potenciálnych faktorov, ktoré zvyšujú úroveň neprímeranej finančnej záťaže pre SP, a. s., ako poskytovateľa univerzálnej služby.

Úrad vyhodnotil uvedené ukazovatele, postavenie SP, a. s., ako aj poštových podnikov poskytujúcich zameniteľné poštové služby, ktoré prispievajú do kompenzačného fondu a pristúpil k určaniu neprímeranej finančnej záťaže. Úrad považuje za opodstatnené, že časť z čistých nákladov bude znášať aj poskytovateľ univerzálnej služby. Za primeranú záťaž považuje 1 % z celkových nákladov SP, a. s., t. j. 3 486 308 eur a za neprímeranú finančnú záťaž považuje čisté náklady v sume **13 601 558** eur.

Na základe uvedených údajov, po posúdení predložených podkladov, ich kontrole a overení, ako aj po posúdení dostupných údajov predložených poskytovateľom univerzálnej služby a informácií a poznatkov získaných v rámci svojej činnosti, úrad pristúpil podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách k určaniu čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2022 v sume 13 601 558 eur a tieto zverejňuje v zmysle zákonných ustanovení vo Vestníku úradu.

V Žiline, dňa 23. augusta 2023

JUDr. Zuzana Isteníková, v. r.
riaditeľka odboru regulácie poštových služieb